

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Motorniuc Eugenia împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Motorniuc Eugenia împotriva lui Micolic Alexandru și Balanuță Boris cu privire la înlăturarea obstacolelor în administrarea proprietății,

c o n s t a ț ă:

La 27 ianuarie 2014 Motorniuc Eugenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Micolic Alexandru și Balanuță Boris cu privire la înlăturarea obstacolelor în administrarea proprietății.

În motivarea acțiunii a menționat că, deține cu drept de proprietate 2/7 cotă-parte din bunul imobil ce constă din casa de locuit cu construcții accesorii lit. „A”, lit. „B”, anexa lit. „A1”, imobil amplasat în XXXXX, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX.

Sușține că din bunul imobil respectiv pârîtului Balanuță Boris îi aparține cu drept de proprietate 5/21 cotă-parte, iar lui Micoliciu Alexandru îi aparține cu drept de proprietate 3/21 cotă-parte din respectivul bun imobil.

Menționează că terenul aferent bunului imobil sus-menționat a fost în proprietatea statului, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 41/9-5 din 28 februarie 2008 s-a stabilit dreptul de proprietate municipală asupra lotului dat, destinat deservirii și exploatării imobilelor din XXXXX, fiind obligați deținătorii imobilelor să folosească lotul de pământ aferent de comun acord și conform destinației și să nu admită ridicarea construcțiilor fără a obține autorizația organelor de resort.

Afirmă că pârîții au construit fără acordul său ca coproprietară și vecină o construcție neautorizată cu două nivele lit. „A” și anexe, ce prin formă și dimensiuni îi afectează casa lit. „B” și-i creează obstacole la exploatarea casei și terenului aferent

din curtea comună.

Consideră că construcțiile respective au fost edificate cu încălcarea cerințelor tehnice stabilite, deoarece picăturile de ploaie cad exclusiv pe teritoriul său, având scurgere directă sub fundamentul și pe pereții casei sale, existând pericolul prăbușirii peretelui casei. Totodată nu are acces liber la exploatarea casei și terenului, îngrijirea și reparația curentă a peretelui, acoperișului casei din partea pârâților, iar adresările către pârâți de a înceta acțiunile de a nu-i crea obstacole în folosirea proprietății au rămas fără răspuns

În urma concretizării acțiunii, solicită obligarea pârâților Balanuță Boris și Micoliuc Alexandru de a nu crea obstacole Eugeniei Motorniuc în exercitarea dreptului de proprietate asupra a 2/7 cotă-parte din bunului imobil (lit. „A-01”) casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX din XXXXX, obligarea pârâților de a demola din cont propriu a construcției nefinalizată lit. „V-02”, edificată fără autorizația de construcție și a acoperișului anexei „a-1” a casei de locuit cu nr. cadastral XXXXX, pe imobilele lit. „A” și lit. „B” ce atentează asupra integrității și exploatării casei reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă totală de 9800 de lei, dintre care 5800 de lei pentru efectuarea expertizei și 4000 de lei pentru asistență juridică.

La 10 septembrie 2014 Balanuță Boris a înaintat acțiune reconvențională împotriva Eugeniei Motorniuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în administrarea proprietății.

În argumentarea acțiunii a invocat că este proprietarul bunului imobil situat în XXXXX în baza contractului de donație nr. XXXXX, iar pînă în prezent nu poate efectua lucrări de reparație sau reconstrucții din motiv că pârâta împreună cu Motorniuc Adam îi creează impedimente la folosirea imobilului, deoarece a fost instalată poartă cu lacăt la intrarea comună în curtea de pe str. XXXXX.

Susține că s-a adresat de nenumărate ori la reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne, însă nu au fost întreprinse măsuri efective pentru înlăturarea obstacolelor.

În urma concretizării pretențiilor solicită obligarea pârâților de a dezinstala poarta de la intrarea în curte de pe str. XXXXX și încasarea prejudiciului moral în sumă de 1000 de lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 de lei.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016 s-a încetat procesul în cauza civilă intentată la acțiunea reconvențională a lui Boris Balanuță împotriva Eugeniei Motorniuc cu privire la înlăturarea obstacolelor, încasare prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Motorniuc Eugenia împotriva lui Micoliuc Alexandru și Balanuță Boris cu privire la înlăturarea obstacolelor prin demolarea construcțiilor, încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță a reținut că, argumentele din cererea de chemare în judecată nu și-au găsit confirmare în raport cu probele prezentate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 s-a respins apelul declarat de Motorniuc Eugenia și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016.

La 13 octombrie 2017 Motorniuc Eugenia a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi

hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt ale cauzei și a invocat că, la soluționarea cauzei instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prezentate, nefiind elucidate circumstanțele importante ale cauzei.

Susține că concluziile instanței de apel s-au bazat doar pe constatările raportului de expertiză, ignorând celelalte probe.

Consideră că prin răspunsul Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2017, se atestă că construcțiile pîrîților aduc atingere dreptului de proprietate al reclamantului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele.

Articolul 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este declarare prevăzută la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate constată faptul că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 (vol.1, f.d.238-245), însă de conținutul acesteia recurentul a aflat la 15 august 2017, fapt recunoscut de ultimul în cererea de recurs, la care instanța de recurs îi va acorda credibilitate, întrucât nu există alte probe ce ar atesta contrariul, iar recursul a fost declarat la 13 octombrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.2, f.d.2-5). Din aceste circumstanțe, calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, la soluționarea cauzei instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și material, precum și că concluziile instanței de apel s-au bazat doar pe constatările raportului de expertiză, ignorând celelalte probe, nu pot fi reținute, deoarece instanța de apel a motivat concludent și a analizat minuțios probele prezentate de părți în baza legislației pertinente cu aprecierea corespunzătoare a acestora.

Mai mult, raportul de expertiză nr.255 din 22 august 2016 (vol.1, f.d.129-146) a fost apreciat de instanțele inferioare privitor la relevanța și veridicitatea sa în coroborare cu depozițiile expertului Chintea Lucia, întrucât sunt în legătura reciprocă.

Cu referire la cele invocate precum că prin răspunsul Preturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din 15 mai 2017, se atestă că construcțiile pîrîților aduc atingere dreptului de proprietate al reclamantului, nu pot fi reținute de instanța de recurs, întrucât aceasta constituie opinia organului de care a fost întocmită, însă aprecierea unei probe ține exclusiv de competența instanței de judecată, reieșind din prevederile art. 130 alin.(3) din Codul de procedură civilă care prevede că, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În acest sens, completul de admisibilitate conchide că din conținutul cererii de recurs formulată, recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face dificilă exercitarea de către instanța investită cu realizarea căii de atac, prin controlul legalității deciziei recurate. Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a

criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, instanța de recurs reține că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, nefiind susținut de probe concludente, or forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului.

Mai mult, aprecierea probelor efectuate de recurent au fost deja obiectul examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Completul de admisibilitate concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale cauzei, iar recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol, instanța de recurs reține că recursul declarat de Motorniuc Eugenia nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că Motorniuc Eugenia a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitate de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, se prezumă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Motorniuc Eugenia, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Motorniuc Eugenia, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță